

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/192489,Lesnicki-Dzien-Pamieci-odsloniecie-pomnika-dzialania-edukacyjne-i-popularyzators.html>
20.05.2024, 12:01

Leśnicki Dzień Pamięci, odsłonięcie pomnika, działania edukacyjne i popularyzatorskie - Wrocław - Leśnica, 24 października 2023

We wtorek, 24 października 2023 roku o godz. 11.00 przy ulicy Trzmielowickiej we Wrocławiu-Leśnicy odsłonięty zostanie pomnik upamiętniający m.in. więźniów mieszczących się w czasie wojny na tym osiedlu filii obozu koncentracyjnego Gross-Rosen oraz ofiary pracy przymusowej. W programie Leśnickiego Dnia Pamięci przewidziano także inne działania edukacyjne i popularyzatorskie.

Okazały, blisko dwumetrowy pomnik, wykonany z granitowego bloku pochodzącego z kamieniołomu mieszczącego się na terenie Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy, stanął przy ulicy Trzmielowickiej 28 na wrocławskim osiedlu Leśnica. Upamiętnia on więźniów AL Breslau-Lissa, czyli filii niemieckiego obozu koncentracyjnego Gross-Rosen, która od 1942 roku mieściła się na terenie koszar wojskowych SS, obecnie zajmowanych przez 10. Brygadę Łączności (dawny 10. Wrocławski Pułk Dowodzenia). Była to pierwsza z czterech wrocławskich filii KL Gross-Rosen, a jednocześnie pierwsza z sieci około stu podobozów utworzonych w czasie II wojny światowej i podległych KL Gross-Rosen. Granitowy obelisk upamiętnia ponadto robotników przymusowych wielu narodowości, w tym Polaków, oraz jeńców wojennych osadzonych w różnych miejscach na terenie obecnego osiedla Leśnica.

Wzniesienie pomnika to wspólna inicjatywa m.in. 10. Brygady Łączności, Rady Osiedla Leśnica, oddziału Instytutu Pamięci Narodowej (Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu) we Wrocławiu oraz Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” (Centrum Historii Zajezdnia). W przedsięwzięcie zaangażowały się także: Ośrodek Postaw Twórczych Zamek, Muzeum Gross-Rosen, Towarzystwo Miłośników Wrocławia, Stowarzyszenie Polaków Represjonowanych przez III Rzeszę oraz Burmistrz Strzegomia.

Odsłonięciu pomnika towarzyszyć będą m.in. działania edukacyjne i popularyzatorskie, które odbędą się w Ośrodku Postaw Twórczych Zamek. Przewidziano także punkt, do którego będą mogły zgłosić się wszystkie osoby chcące podzielić się swoimi wspomnieniami lub pamiątkami z potomnymi, poprzez przekazanie materiałów do zbiorów Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” (Centrum Historii Zajezdnia). W programie Leśnickiego Dnia Pamięci zaplanowano ponadto zwiedzanie Leśnicy z licencjonowanym przewodnikiem miejskim oraz wykład-prezentację na temat pracy przymusowej w Leśnicy i jej okolicach.

Wszystkie zajęcia i prezentacje odbędą się w języku polskim. Zapisy obowiązują wyłącznie na organizowane w OPT Zamek zajęcia, warsztaty i podchody historyczne. Na pozostałe

wydarzenia – wstęp wolny!

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM

11.00 – odsłonięcie pomnika upamiętniającego Polaków i więźniów innych narodowości osadzonych w AL Breslau-Lissa (filii niemieckiego obozu koncentracyjnego Gross-Rosen) oraz robotników przymusowych i jeńców wojennych wykorzystywanych przy budowie koszar wojskowych i innych pracach na terenie obecnego osiedla Leśnica w czasie II wojny światowej

ul. Trzmielowicka 28, przy siedzibie jednostki wojskowej (10. Brygada Łączności)

ok. 12.00 (po zakończeniu uroczystości odsłonięcia pomnika) – **Przez Leśnicę z historią w tle**

(spacer z licencjonowanym przewodnikiem miejskim Michałem Karczmakiem)

zbiórka przy nowo odsłoniętym pomniku ul. Trzmielowicka 28

10.00-13.00 – zajęcia, warsztaty i podchody historyczne dla uczniów szkół z terenu osiedla Leśnica

Ośrodek Postaw Twórczych ZAMEK, pl. Świętojański 1

więcej informacji i zapisy: projekt@zamek.wroclaw.pl

10.00-18.00 – Podziel się historią z Centrum Historii Zajezdnia

(mobilny punkt przyjmowania relacji, pamiątek i dokumentów)

Ośrodek Postaw Twórczych ZAMEK, pl. Świętojański 1

18.00 – Czy leśnicki bruk układali więźniowie? Praca przymusowa w czasie II wojny światowej w Leśnicy i okolicach (wykład z prezentacją Kamilli Jasińskiej)

Ośrodek Postaw Twórczych ZAMEK, pl. Świętojański 1

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział we Wrocławiu

Ośrodek
Pamięć i Przyszłość

Ośrodek Postaw Twórczych
ZAMEK

STOWARZYSZENIE
POLAKÓW REPRESJONOWANYCH
PRZEZ III RZĄD

**TOWARZYSTWO
MIŁOŚNIKÓW
WROCLAWIA**

PROGRAM

godz. 11.00
 Aktywizacja pamięci i edukacja historyczna
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 11.30
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 12.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 13.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 14.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 15.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 16.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 17.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 18.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 19.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 20.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 21.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 22.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 23.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

godz. 24.00
 Prezentacja i odsłonięcie pomnika
 Wzrost świadomości historycznej i patriotycznej
 Wzrost poczucia przynależności do wspólnoty
 Wzrost poczucia odpowiedzialności za historię i teraźniejszość
 Wzrost poczucia dumy z przynależności do wspólnoty

**LEŚNICKI DZIEŃ PAMIĘCI
 O OFIARACH PRACY PRZYMUSOWEJ
 W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ**

**WTOREK
 24 PAŹDZIERNIKA 2023**

**W POCZYNIE GIERWORGOWA PRZEMOCNIE EWANGELIZOWANO
 WIOSNĄ 18. BUCHEWIA DO 18. BUCHEWIA 1800
 PRZY ULICY ul. Trzaskiewicza**

**Staragły na terenie:
 ul. Trzaskiewicza 12 / www.zawiek.org / www.wroclaw.gln.gda.pl**

Leśnicki Dzień Pamięci,
 odsłonięcie pomnika,
 czytania edukacyjne i
 popularyzatorskie -
 Wrocław - Leśnica, 24
 października 2023